

DE LAATSTE DAGEN VAN DE ZOMER : PANAMA PICTURES

INLEIDING

2016 was het jaar van de naschok. In 2015 besloot de gemeenteraad tot een plotselinge bezuiniging van 40% op de gemeentelijke subsidie aan de Verkadefabriek. Die schok dreunde na. Ondanks toezeggingen duurde het nog geruime tijd voordat we constructief met de wethouder aan tafel kwamen om de continuïteit van de Verkadefabriek te bespreken. Een en ander deed bovendien veel onnodig stof opwaaien in de pers en in de gemeenteraad. Intern waren er vooral de praktische gevolgen. In de periode van 2016 tot en met 2019 moet gefaseerd een totaal van 350.000 euro korting per jaar worden goedge maakt. Het betekent dat alle zeilen moeten worden bijgezet om ons primaire doel, het culturele aanbod, zowel kwalitatief als kwantitatief op peil te houden.

Aanbod

Het aanbod liet over de hele linie een stijging van bezoekersaantallen zien, met een betere bezetting in de zalen. Alleen het aantal activiteiten én bezoekers voor kindertheater nam af. In totaal ontvingen we meer dan **200.000** betalende bezoekers voor het aanbod. De perikelen met de gemeente hadden geen invloed op de bezoekersaantallen. Het is een belangrijk signaal dat publiek in toenemende mate geïnteresseerd is in kwaliteitsaanbod, aanbod dat iets te zeggen heeft over het hier en nu. De Verkadefabriek als venster op de wereld. De Verkadefabriek ontvangt een afzonderlijke subsidie ten behoeve van talentontwikkeling. Daarover leggen we in een bijlage afzonderlijk verantwoording af.

Gebouw

We realiseerden een aantal kleine aanpassingen aan het gebouw en verduurzaamden verder. We verbouwden de serrebar. We zetten zonnepanelen bij en bespaarden 10% op energiekosten.

Personeel & Social Return

De formatie bleef ongeveer gelijk, de organisatiestructuur eveneens. We werken op diverse manieren aan social return: werken met vrijwilligers, het creëren van stageplaatsen, we passen mensen met een beperking in.

Topsalarissen

In de Verkadefabriek wordt geen enkel salaris betaald dat uitgaat boven de wettelijke norm zoals vastgelegd in de Wet normering topinkomens. Leden van de Raad van Toezicht ontvangen geen vergoeding.

Marketing

In 2016 richtten we ons, naast alle reguliere werkzaamheden, op een tweetal hoofdlijnen: segmentatie naar publieksgroepen en naar frequentie, en de promotie van de VF*pas. Het aantal abonnees op de diverse gesegmenteerde nieuwsbrieven steeg spectaculair. De VF*pas werd omgebouwd naar een Supporterskaart. Pashouders werden supporters. Dat werkt niet alleen in de naam maar ook om meer emotionele binding met de VF te bevestigen.

Financiën

We sneden in de kosten, maar zetten vooral in op verwerving van extra inkomsten. Door eens sterke stijging van het aantal filmbezoekers én een aantrekkelijke markt voor de verhuur

realiseerden we een goed resultaat, ondanks de opgelegde bezuinigingen. We brachten daarmee het percentage eigen inkomsten naar 80%.

Bedrijfsplan

De volgende in het bedrijfsplan gestelde doelen werden behaald:

- we hebben een subsidiekorting van 100.000 euro opgevangen zonder tekort
- de online verkoop is toegenomen naar 50%
- we hebben de inzet van ingehuurd personeel met name in de ICT beperkt
- we zijn gestart met een duurzaam plan van aanpak voor verwerving (financieel) draagvlak
- we hebben de administratie gekoppeld met het plannings- en ticketingsysteem

Niet gerealiseerd:

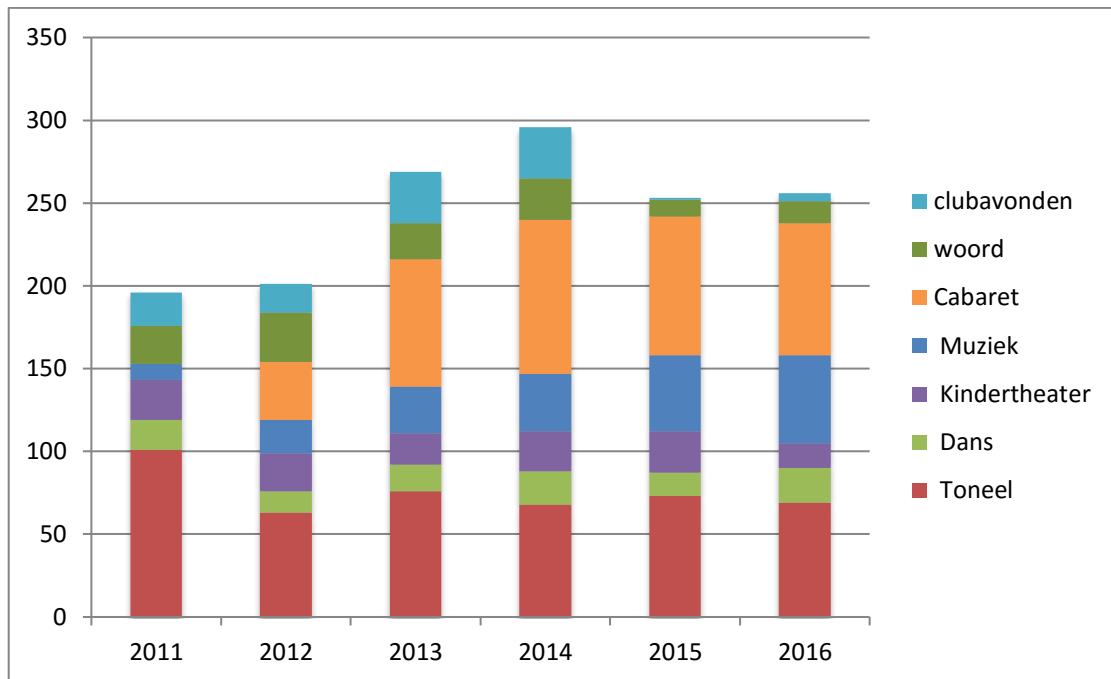
- we hebben de displaying in het pand nog niet verbeterd (traject loopt)
- we hebben nog geen beslissing genomen over het plaatsen van warmtepompen (wacht op gemeente)
- We hebben de kantoorvilla nog niet exploitabel (wacht op gemeente)
- Hebben we afspraken gemaakt over de verwerving van het pand en een vierjarige afspraak met de gemeente 's-Hertogenbosch. (gemeente heeft gesprek gestopt)

Jan van der Putten
Directeur/ bestuurder

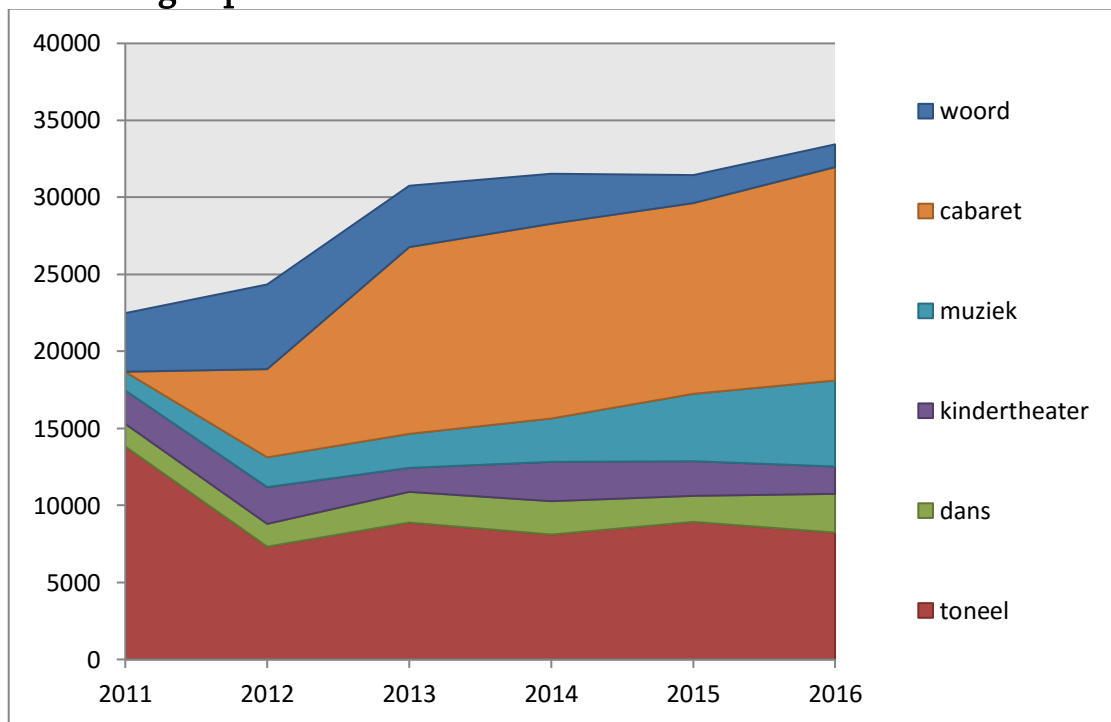
's-Hertogenbosch, april 2016

In één oogopslag:

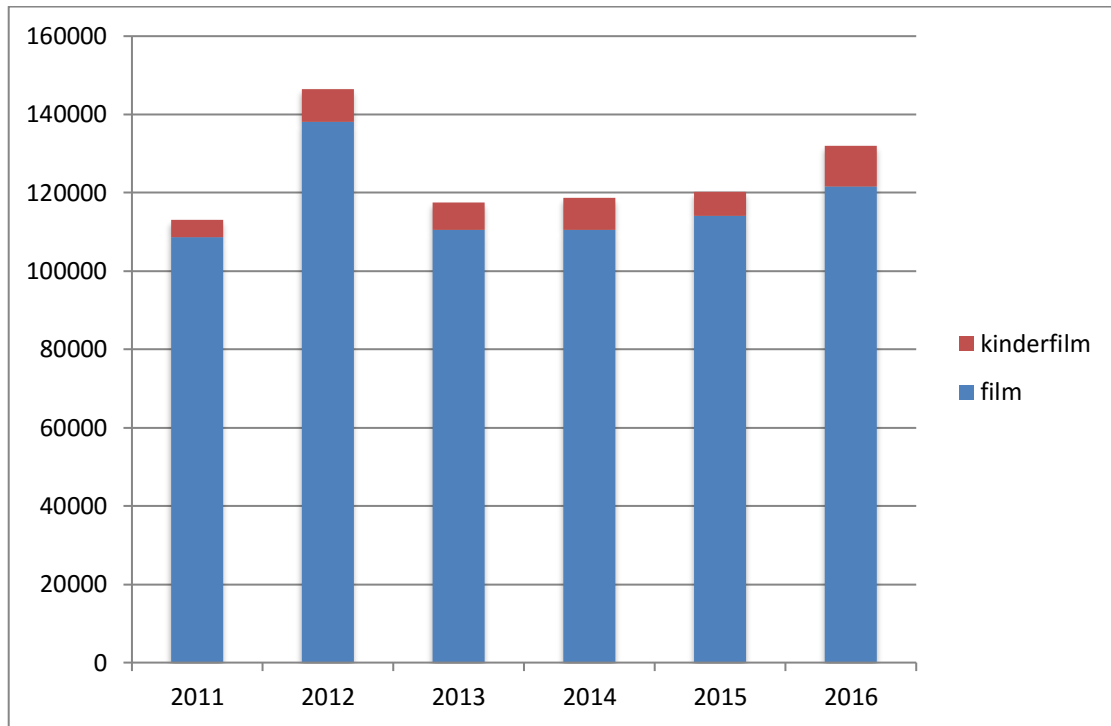
Aantal eigen podiumactiviteiten

Bezoek eigen podiumactiviteiten

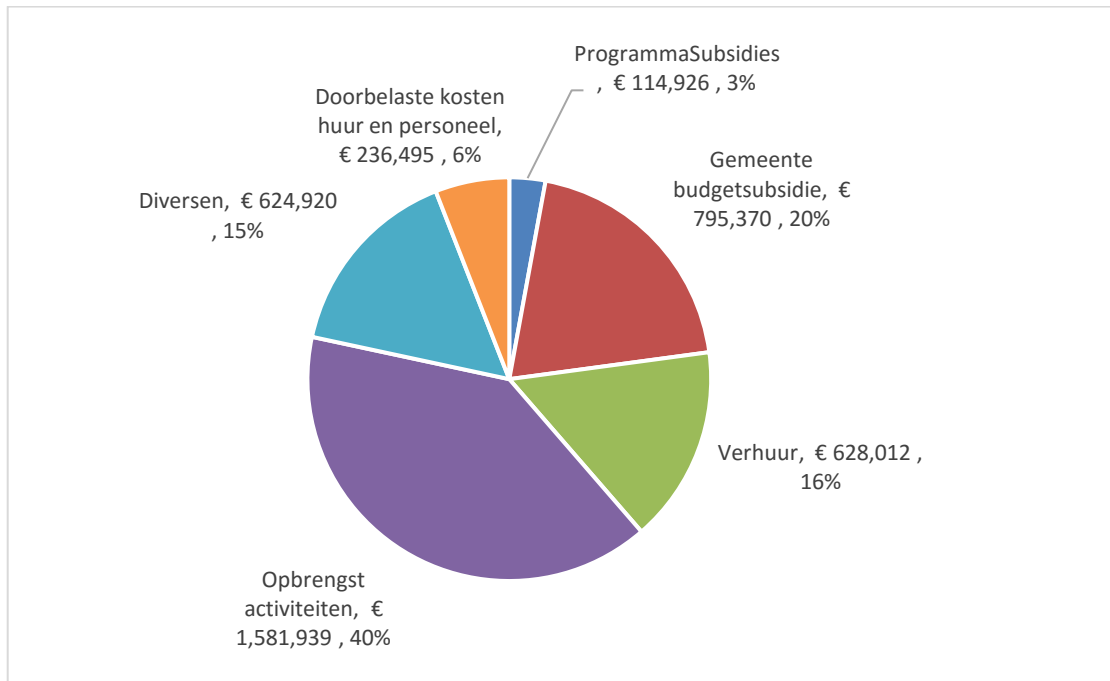

Bezoek film en kindersfilm

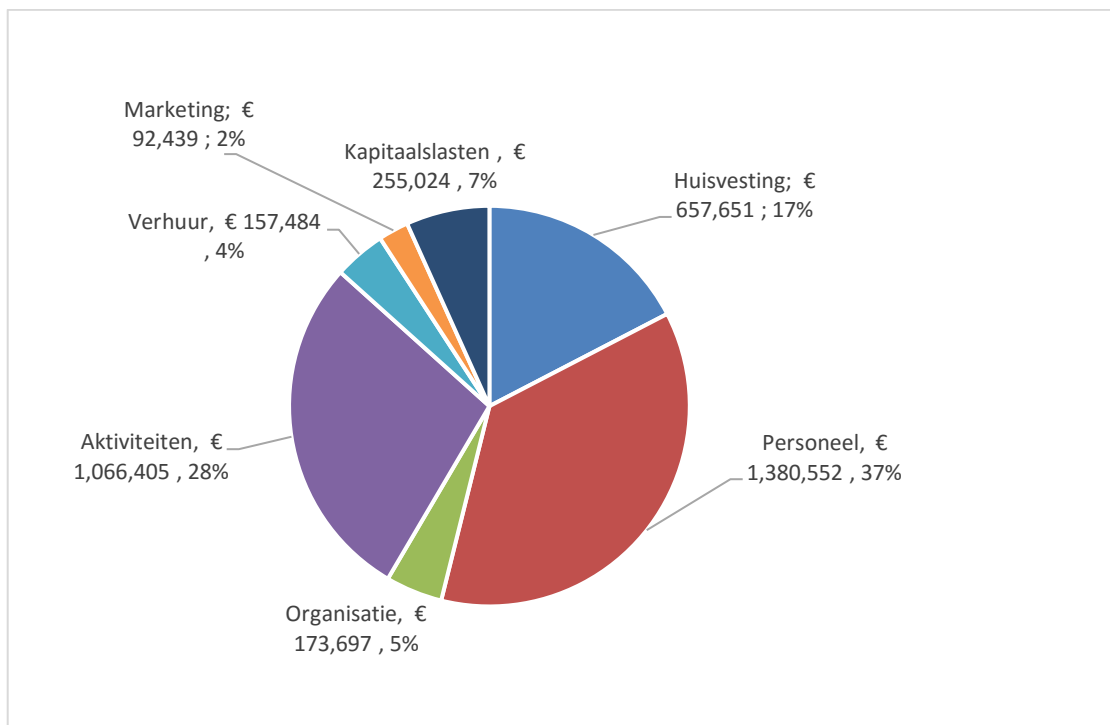

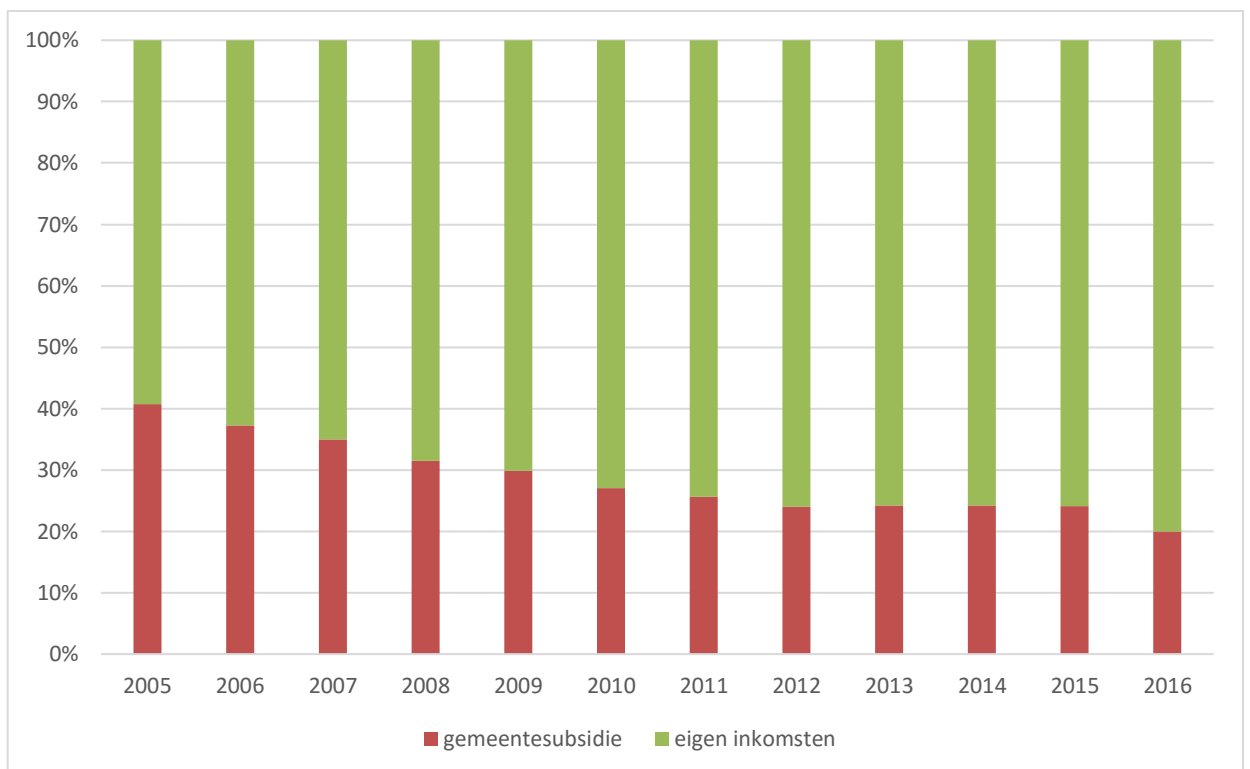
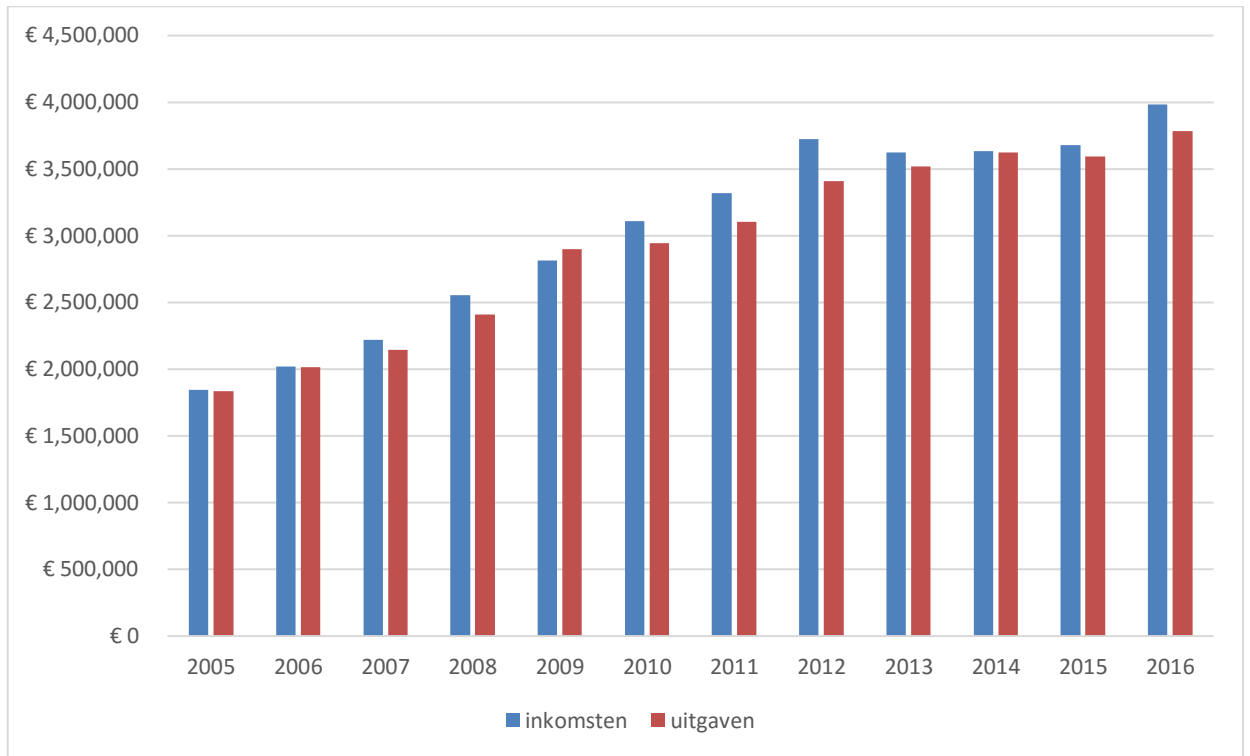
(2012: het jaar van Intouchables)

Inkomsten 2016

Uitgaven 2016

ACTIVITEITEN

FILM

REGULIERE PROGRAMMERING

Het was een mooi en succesvol filmjaar met grote en kleinere parels. In 2016 ontvingen we bijna 8.000 bezoekers meer dan in 2015. De ruim 130.000 bezoekers kwamen niet alleen op de grote maar ook op de kleinere titels af. Deze verschuiving in publieksbezetting is al enkele jaren aan de gang. We zijn er trots op dat de kleinere titels een stevige plek in de programmering hebben verworven. De best bezochte titels met meer dan 4500 bezoekers waren The Revenant, Tonio en Knielen op een bed violen. Kleinere films die goed bezocht werden in 2016 zijn o.a. De kinderen van juf Kiet, The Red Turtle en Hell or High Water.

OVERIGE PROGRAMMERING

Festivals

In 2016 vond het City Food Film Festival voor de tweede keer plaats. Het festival werd in stijl geopend met een diner - verzorgd door Harrie Hendriks (voormalig chefkok van de Opera) - aan lange tafels in de centrale hal van de Verkadefabriek. De openingsfilm Noma – My Perfect Storm was een landelijke première. Het programma bestond verder o.a. uit een fruits-de-mer menu door tweesterrenchef Edwin Vinke, interessante food-talks met culinair journalist Janneke Vreugdenhil en een wijnproeverij door Ruben Kwakman (de beste sommelier van Nederland). De samenwerking met de HAS Hogeschool werd verder geïntensiveerd en in Food College praatten lectoren van de HAS ons bij over recente ontwikkelingen in de food & agro sector.

Voor de tweede maal organiseerde het International Film Festival Rotterdam een IFFR Live tour. Tijdens het festival werden vijf films simultaan in de Verkadefabriek en meer dan 40 andere filmtheaters wereldwijd vertoond. Aansluitend was er een live verbinding met de schouwburg in Rotterdam om de Q & A met de makers te volgen. Het publiek kon via Twitter vragen stellen. Deze keer waren de vertoningen gebundeld in één weekend wat voor de marketing en overzicht van het publiek prettig was.

Na afloop van het International Documentary Filmfestival Amsterdam gaat het festival jaarlijks on tour met 3 of 4 prijswinnaars onder de noemer The Best of IDFA on tour. De laatste jaren is de belangstelling voor dit programma in de Verkadefabriek zo toegenomen dat we dit on tour programma twee weekenden vertonen.

Het Indian Film Festival on tour deed ook dit jaar weer de Verkadefabriek aan. De films waren deze editie van uitzonderlijk goede kwaliteit (Ottaal en Jugni). De combinatie van films met een Indiase maaltijd bleek wederom aantrekkelijk voor het publiek.

De Openluchtfilm was een succes. Onder het mom: 'voor een vakantiegevoel hoef je niet af te reizen naar verre oorden maar kom je in de zomer lekker naar de Verkadefabriek voor films in de

buitenlucht' draaiden we iedere vrijdag en zaterdag in juli en augustus na zonsondergang fijne films die bovendien gratis toegankelijk zijn.

Cursussen

De reeksen Film en Architectuur (i.s.m. BAI), Film en Filosofie (door filosoof Rob van Gerwen) Alledaagse Psychologie (i.s.m. Kobussen en Partners) en Déjà vu met huisdocent Mark Meuldijk maakten in 2016 weer onderdeel uit van ons cursusaanbod. Ook de eenmalige cursus Cinema Skandinavia kon op belangstelling van het publiek rekenen. Nieuw in 2016 was de cursus Film en Religie door Drs. Rinke van Hell. Deze cursus was van goede kwaliteit en krijgt zeker een vervolg in 2017.

De VF*Filmclub is opnieuw gegroeid. Op dinsdag- en donderdagochtend bestaat de club nu uit meer dan 180 leden, de VSC Filmclub uit 95 leden de Filmclub Plus uit 46 leden. Na een succesvolle start van de Filmclub Plus in 2015 is de reeks in 2016 uitgebreid van 4 naar inmiddels 7 bijeenkomsten per seizoen.

Special: Looking for America

In oktober programmeerden we Looking for America, een special rondom de Amerikaanse verkiezingen. De combinatie van film met een talkshow onder leiding van Jan Tromp en een Amerikaanse hap was inspirerend en succesvol. Ook haakte de special mooi in op de voorstelling Stemmen! van Het Zuidelijk Toneel / Orde van de Dag / NUT.

De Bossche Filmers

Graag bieden we Bossche filmmakers een podium in de Verkadefabriek. Hiervoor is i.s.m. filmmaker Ellen van Kempen een reeks filmavonden opgezet: De Bossche Filmers. Op vijf momenten in seizoen 16/17 presenteren jonge talenten en gerenommeerde makers uit Den Bosch e.o hun werk op het grote doek. Ook films die niet gemaakt zijn door Bosschenaren, maar wel een Bossche link hebben, maken onderdeel uit van het programma.

DIVERSE ACTIVITEITEN

De Filmbeurs is een besloten maandelijks programma van distributeurs voor programmeurs van filmtheaters in Nederland. De beurs wordt georganiseerd door en vindt plaats in de Verkadefabriek. Het programma is met name gericht op de zogenoemde A, B en C filmtheaters en de Arthouses. Maandelijks bezoeken zo'n 150 programmeurs deze beurs.

De Sneak Preview loopt goed. Er zijn gemiddeld rond de 50 bezoekers en de beoordeling van de sneaks is verbeterd na het afschaffen van de Sneak Preview club in 2015.

De combinatie eten en film blijft voor veel gasten aantrekkelijk. Reden om de formules Food for Film en de ontbijtfilm te continueren.

Theater

De Verkadefabriek streeft ernaar om bij de top van de artistiek relevante podia van Nederland te horen en het belangrijkste vlakkevloer theater in Brabant te zijn. We werken al jaren vanuit een sterke basis van producties van kerngezelschappen, aangevuld met een scherpe selectie uit regulier aanbod – altijd met een lange lijn in het achterhoofd. Daarnaast presenteren we per seizoen een aantal grotere projecten.

We realiseerden 69 theateervoorstellingen, 21 dansvoorstellingen en 15 jeugdtheateervoorstellingen. Hoogtepunten (waarmee we impliciet anderen tekort doen) waren Toneelschuur met *Wachten op de barbaren*, Toneelgroep Oostpool met *Demonen* en Laura van Dolron met *Wij*.

KERNGEZELSCHAPPEN

We zijn in 2016 verder gaan bouwen aan publiek en onze band met de vier kerngezelschappen: Matzer, Panama Pictures, Lucas De Man en Artemis.

Matzer maakte de zeven zonden in het Zwanenbroederhuis in het kader van het Jeroen Bosch 500 jaar. Gevolgd door *In de luwte van de wind*. Door het jaar heen zijn we verder gaan bouwen aan *De ontbijtclub* op de zondag ochtend en sloten we het jaar af met *Three Sisters in Concert*. Vanwege ziekte van de artistiek leidster werd geen grotere nieuwe productie gemaakt. Daarmee was Matzer minder aanwezig dan voorgaande jaren.

Panama Pictures maakte een nieuwe vorm voor *Road to Panama*, een onderzoeksproject waar we aan blijven bouwen ook in de komende jaren. Aan het begin van het seizoen maakten we samen het project *De Laatste Dagen van de Zomer*. Deze avond bestond uit een theatrale installatie in de serre, een maaltijd van chef Amaro in de tuin waarna het publiek werd meegenomen langs een circusvoorstelling, een koorzang in het loading dock de grote zaal in waar de avond werd afgesloten met de dansvoorstelling.

Lucas De Man heeft in zijn laatste jaar als stadskunstenaar nog veel teweeg gebracht in Den Bosch. Wij hebben de tour van *De Man door Europa* afgesloten in de Verkadefabriek en het afscheid gevierd van deze stadskunstenaar met een gezamenlijk kunstwerk op de markt in Den Bosch. We hebben Lucas De Man echter opgenomen als huisgezelschap, zodat we de ingezette lijn met hem kunnen continueren.

Theatergroep Artemis is altijd goed vertegenwoordigd in het seizoen programma. Zodra je dit per

jaar bekijkt kan dit een vertekend beeld opleveren. In november van seizoen 2015 - 2016 stonden zij met een lange reeks in de grote zaal. Ook in seizoen 2016- 2017 houden zij in januari de première van *Oorlog* in de grote zaal. Daarmee zijn er geen speelbeurten geweest in 2016 maar des te meer in 2015 en 2017. Dat is ook een oorzaak van het verminderd aantal activiteiten aan kindertheater in 2016.

Dans

Het dansprogramma is relatief klein en tamelijk stabiel. We werken vooral aan lange lijnen met een beperkt aantal makers en tonen daarnaast jong werk van talenten.

Het werk van Panama Pictures vormt sinds 2014 een belangrijk baken in het dansaanbod. Daarnaast blijven we werk tonen van Conny Janssen Danst, Ann van de Broek, Alida Dors en ondersteunen we de jongere garde; o.a. Jan Martens, Arno Schuitemaker en Movin' Futures.

PROJECTEN / PROGRAMMA MAKEN

De laatste dagen van de zomer

Dit succesvolle project heeft iets meer dan 1000 bezoekers in één week van een prachtige voorstelling doen genieten. Een locatie-ervaring met heerlijk eten, circus, beeldende kunst, nieuwe muziek en moderne dans. Deze samenwerking met Panama Pictures, Koor Capella Brabant, Strijbos & Van Rijswijk en Amaro zorgde voor een totaalprogramma. Eigen aan de Verkadefabriek: door een aantrekkelijke verpakking méér mensen naar kwaliteitsaanbod trekken.

Kerstvoorstelling

We zetten de traditie van de kerstvoorstelling voort. Dit jaar stond Circus werkplaats Boost (CWBoost) onder regie van Jakop Ahlbom met de voorstelling *Man met Hoed* in de uitverkochte grote zaal. We maakten er een kerstsfeer rondomheen met muziek, mogelijkheden tot eten en een aangeklede Verkadefabriek.

COproducers

Samen met zes andere toonaangevende theaters in Nederland vormen we de COproducers; een platform dat voorstellingen van jonge theatermakers mede mogelijk maakt. In 2016 namen we in dit kader in het programma Heimat 2 met oa Rebekka de Wit en Freek Vielen op.

Talentontwikkeling Theater en Dans

Samen met professionele gezelschappen hebben we een structurele samenwerking waarbij we als gezelschap en theater in gezamenlijkheid bouwen aan zichtbaarheid en publieksopbouw. Praktisch betekent dit dat we gul zijn in het creëren van tijd voor repetities en montage in onze zalen, dat we een première organiseren en voorstellingen veelvuldig tonen door het jaar heen. Het gaat om

Matzer, Panama Pictures, Lucas De Man en Theater Artemis.

Daarnaast ondersteunen we de gezelschappen door ruimte te bieden aan randactiviteiten buiten de producties om. Met Matzer zetten we de *Matzer ontbijtclub* voort, Panama Pictures onderzoekt met financiële en facilitaire steun van de Verkadefabriek een nieuwe vorm voor *Road to Panama* en projecten als *De laatste dagen van de zomer*.

Lucas De Man werkt als stadskunstenaar vanuit de Verkadefabriek als thuisbasis. We bieden hem flexibele kantoorruimte, parkeerplek, vergadermogelijkheden, ticketing en marketing.

De festivals Cement en Boulevard zoeken we op als het gaat om talentontwikkeling. We programmeren waar mogelijk de jonge makers die ook provinciaal ondersteund worden vanuit het Plan Talentontwikkeling Brabant en op beide festivals staan geprogrammeerd.

2016 is het jaar waarin we de tweede productie konden tonen van ons jongerengezelschap 'Jong van Verkade' dat we samen met Matzer ontwikkelen, onder regie van Hanna Jansen. Een groep van zeven ambitieuze jongeren tussen 18 en 23 jaar heeft daarvoor wekelijks gerepeteerd. Het gezelschap opereert langs twee lijnen: enerzijds proberen we een betrokken groep jongeren enthousiast te maken voor theater door voorstellingen met ze te bezoeken en gesprekken met theatermakers te organiseren. Anderzijds werken ze onder professionele begeleiding aan het ontplooiën van hun spel.

We hebben moeten concluderen dat onze doelstellingen met dit project niet worden behaald. Het publiek van de voorstelling heeft weinig herhalingsbezoek en de jongeren verloren het enthousiasme. Met het vertrek van Hanna Jansen naar de Utrechtse groep Dox bezinnen we ons op een nieuwe vorm.

Al deze extra activiteiten op gebied van talentontwikkeling en ondersteuning worden mede mogelijk gemaakt door een afzonderlijke 3-jarige subsidie van de gemeente 's- Hertogenbosch. We verantwoorden deze subsidie in een afzonderlijke bijlage.

Cabaret

Theater aan de Parade, Cabaretfirma en Verkadefabriek werken structureel samen in de cabaretalliantie. De cabaretalliantie is ontwikkeld om het aanbod aan cabaret te versterken. Het Koningstheater werd als cabaretpodium gesloten. De kennis en het netwerk bleven bewaard. Het aanbod werd geconcentreerd in de Verkadefabriek en Theater aan de Parade. Frank Verhallen is stadsprogrammeur. Die functie is uniek binnen het Nederlandse theaterbestel.

In zowel Verkadefabriek als Theater aan de Parade worden 75 cabaretvoorstellingen per theaterseizoen geprogrammeerd. In Theater aan de Parade een breed grote-zaalaanbod en in de Pleinzaal het aanbod dat (nog) niet in aanmerking komt om in de Verkadefabriek te spelen. Voor de Verkadefabriek wordt gekozen voor cabaret waarbij de lach een middel is voor de theaterpersoonlijkheid die met zijn materiaal een bijdrage levert aan het denken over onszelf en de wereld waarin we leven.

De cabaretfirma is gevestigd in de Verkadefabriek en voegt per seizoen eigen producties aan het Verkadefabriek-aanbod toe, zoals in 2016 Mooi Lied en werkvoorstellingen van Helmert Woudenberg, Katinka Polderman en Thijs van de Meeberg.

Er werden onder de titel *Club Comedy* avonden speciaal ontwikkeld voor de clubzaal. Met onze huisband: Straight from the fridge en Jan Jaap van der Wal. Ook werden de avonden *Bosch' Berlijn*, een variétéreeks onder leiding van de Duits-Nederlandse cabaretier-zanger Sven Ratzke, goed bezocht.

Daarnaast beschikt de Cabaretfirma inmiddels over twee ruimtes op de bovenverdieping voor de huisvesting van het uitgebreide cabaretarchief.

Muziek

Jazz Factory

Met als uitgangspunt 'jazz in alle soorten, maten en maatsoorten' ging de Jazz Factory het tweede jaar in. Tweewekelijkse concerten op informele wijze in de Clubzaal, in de meeste gevallen met voornamelijk zitplaatsen, maar als de muziek daar aanleiding toe geeft met staanplaatsen. De Jazzfactory heeft zich daarmee al snel een plaats verworven als toonaangevend podium in Nederland.

Vonden in 2015 alle concerten nog plaats op zondagmiddagen, afgelopen jaar werd voor het eerst gebruik gemaakt van enkele zaterdagavonden, met name om de 'concurrentie' aan te gaan met de zonnige dagen in mei en september. Net als op de zondagmiddagen was ook op de zaterdagavonden de publieke belangstelling uitstekend. Concerten van Peter Beets Trio ft. Ruben Hein en New Cool Collective waren (nagenoeg) uitverkocht.

Ook het avontuurlijke avondconcert van gitarist Reiner Baas was goed bezocht. In navolging van zijn compositieopdracht voor North Sea Jazz presenteerde hij op enkele belangrijke Nederlandse podia het album rondom zijn instrumentale jazzopera *Princess Discombobulatrix* met talentvolle muzikanten als saxofonist Ben van Gelder, klarinettist Joris Roelofs en zangeres Nora Fischer.

Ook andere spelers van de nieuwe jazzgeneratie kregen een plek in de programmering van de Jazz Factory zoals pianist Dominic J. Marshall, zangeres Kim Hoorweg, saxofonist Floriaan Wempe, producer Jameszoo en pianist Gideon van Gelder. Met musici als gitariste Corrie van Binsbergen, saxofonist Benjamin Herman, gitarist Anton Goudsmit en pianist Wolfert Brederode waren ook de gevestigde namen uit de Nederlandse jazz van de partij.

Daarnaast traden grotere collectieven als Broken Brass Ensemble en B Movie Orchestra op, waren er interdisciplinaire projecten met onder meer schrijver Toon Tellegen en zangeres Ntjam Rosie en kwamen enkele buitenlandse toppers naar de Verkadefabriek zoals de Zweedse pianist Martin Tingvall en de Franse tubaïst Michel Godard.

Met gemiddeld ruim 100 bezoekers per concert kan de Jazz Factory opnieuw terugkijken op een zeer geslaagd jaar.

Blue Room Sessions

De Blue Room Sessions, een live-rootsmuziek-avond, ooit in 2012 gestart in Zaal 4 van de Verkadefabriek met een maandelijks concert, gaat haar 5de jaargang in met 2 concerten per maand in de prachtige Clubzaal.

De Clubzaal met leren banken, luxe zitjes, een bijzonder mooie bar, sfeervol licht en briljant geluid

en een aandachtig en dankbaar publiek; beter kan het niet. Zij gaat haar 100ste concert in de Verkadefabriek tegemoet. Vanaf het begin stijgen de bezoekersaantallen.

Concerten in de grote zaal

Jaarlijks wordt een nieuwjaarsconcert georganiseerd met het Brabants Jazz Orkest. Daarnaast nemen we steeds meer avontuurlijke muziek op in onze programmering: Wende Sniijders, Spinvis zoeken de vlakke vloer op.

Woord en Debat

Woord en debat is, naast theater, cabaret en film, één van de vier programmalijnen van de Verkadefabriek.

We produceerden zelf een aantal malen ‘De avondeditie’ een talkshow met Wilma de Rek (chef boeken Volkskrant) en Jan Tromp als gespreksleiders.

Samen met boekhandel Heinen produceren we avonden waarin een schrijver of schrijvers centraal staan.

In juni maakten we een klein festival, vertrekkend vanuit literatuur en poëzie: Zomerzin. Onder andere met Wende Sniijders, Tjitske Jansen, Bruut, Wilfried de Jong en Arnon Grünberg.

Samen met het Brabants Dagblad organiseerden we tot aan de zomervakantie een stadsdebatprogramma Nieuwscafé 073. Daarna heeft het BD om budgettaire redenen en zeer tot onze spijt dit debat gestopt.

We faciliteerden vele debatten van andere partijen uit de stad waaronder die van BAI, Minc, Tilt, Cultuurbosch, activiteiten in het kader van het Jeroen Bosch jaar.

Kinderkunstfabriek

De kinderkunstfabriek is een paraplu waaronder alle kinderactiviteiten in de Verkadefabriek vallen.

Aanbod concentreert zich op de zaterdag- en zondagmiddagen. Iedere middag is er aanbod voor 4-8 jarigen, 8-12 jarigen en volwassenen.

Kinderfilm

Het was een mooi jaar voor de kinderkunstfilm. We verkochten meer dan 10.000 kaarten voor kinderkunstfilms en ontvingen bijna 50 klassen. Door het sluiten van de filmzalen in Theater aan de Parade konden we vanaf de zomer grotere titels krijgen als *Finding Dory*, de *GVR* en *Sing*. Daarnaast hadden we mooie pareltjes zoals *Ma vie de Courgette*, *Le nouveau* en *Reis naar het Noorden*.

Net als voorgaande jaren was de kerstvakantie weer een feest met het Fantastisch Kinderfilm Festival met het thema *Kronkel & Slinger* in huis. Voor de herfstvakantie programmeerden we workshops, diverse films en een filmmarathon onder de noemer Kinderkunstfabriek in de herfstvakantie. Op zondagochtenden organiseerden we Peuterpret, een eerste kennismaking met film voor kinderen van 2 tot 4 jaar.

Kindertheater

Jeugdtheater in de vakanties

In 2016 bleek dat de bezoekers meer behoefte hebben aan jeugdtheater in de vakanties dan op de zondagen. Vanaf de zomervakantie zijn we de voorstellingen in de vakanties gaan centreren en maken we met film samen één randprogramma waardoor deze invulling meer als geheel aanvoelt. Bijkomend voordeel is dat we voorstellingen zo vaker achter elkaar kunnen laten zien. Dit zorgt er voor dat meer bezoekers de voorstelling zien en mensen elkaar kunnen tippen. We toonden 15 kindertheatervoorstellingen waarbij we zo'n 30% betere bezetting realiseerden.

Er werd dit jaar geen Sinterklaasvoorstelling ge(co)produceerd.

Festivals

THEATER FESTIVAL BOULEVARD

Dit festival is al jarenlang verbonden aan de Verkadefabriek. Elke zomer presenteert Festival Boulevard een aantal voorstellingen in ons huis. Met de nieuwe directie werden de goede afspraken gecontinueerd en toonde het festival een prachtige, ook internationale selectie voorstellingen, waarin de blik op de wereld centraal stond. Hoogtepunten in de Verkadefabriek waren de voorstellingen *Five Easy Pieces* in regie van Milo Rau en *Mona* in een regie van Alexandra Broeder. Voor het eerst toonden we in de zomerperiode tijdens de Boulevard en in samenwerking met dit festival een expositie van afstudeerwerk van de kunstacademie. De selectie werd gemaakt door Hendrik Driessen, directeur van museum De Pont in Tilburg.

CEMENT

Cement speelt zich jaarlijks af in en rond de Verkadefabriek. Na een moeilijke periode werd in 2014 weer een volledig festival georganiseerd. Het was een editie vol nieuw elan. Er zijn op dit gespecialiseerde gebied (talenten theater en dans) weinig andere festivals die de bezuinigingen hebben overleefd.

Daardoor is de positie van festival Cement als festival voor makers versterkt.

Een extra projectsubsidie van de gemeente 's-Hertogenbosch maakt mogelijk dat de dienstverlening door de Verkadefabriek qua ruimtes en technische ondersteuning voor een groot deel om niet kan plaatsvinden.

NOVEMBER MUSIC

November Music is het toonaangevende festival in Nederland op gebied van actuele muziek. De Verkadefabriek is festivalhart en verzorgt onder andere de ticketing.

Samen met November music presenteerden wij de voorstelling van Boukje Schweigman en Slagwerk Den Haag *Huid*. Deze voorstelling van een interessante theatermaakster in combinatie met een avontuurlijk muziekgezelschap was de perfecte combinatie om met deze partner te presenteren. Deze samenwerking is goed bevallen en wordt voortgezet in de komende jaren.

Exposities

In 2015 stopte Frank Glim met zijn bureau voor fotografie. Daarmee kwam een einde aan een jarenlange vruchtbare samenwerking. Hij sloot af met een expositie van Koen Hauser.

Onder eigen programmatie programmeerden we vier tentoonstellingen: van Lucas Kastelijn, Klaas Jan van der Wey, John van Hamond en Niet meer zonder jou.

OVERZICHT PROGRAMMA 2016

In onze verslaglegging maken we onderscheid tussen de culturele activiteiten die door onszelf zijn geprogrammeerd en culturele activiteiten die door derden in de Verkadefabriek worden georganiseerd .

In eerste tabel vind je de gegevens van de 'eigen' culturele programmering in de Verkadefabriek. Daarna volgt de totale culturele programmering.

EIGEN PROGRAMMATIE	Aantal		Bezoekers	
Podiumkunsten	2015	2016	2015	2016
Toneel	73	69	8912	8259
Dans	14	21	1688	2510
Kindertheater	25	15	2262	1748
Muziek	46	53	4366	5601
Cabaret	84	80	12405	13832
	242	238	29633	31950
Film				
Film	5504	5825	114183	121643
Kinderfilm	380	547	6060	10281
	5884	6372	120243	131924
Woord en debat				
Woord en debat	10	13	1212	1493
GDMW	1	0	292	0
Sportdagen	1	0	291	0
	12	13	1795	1493
Overige activiteiten				
Clubavonden	1	5	200	849
cursussen/ lezingen etc				
Randactiviteiten	38	34	nvt	nvt
Overig	4	2	1869	1600
	43	41	2069	2449

TOTAAL	6181	6664		153740	167816

HET TOTALE AANBOD	Aantal		Bezoekers	
	2015	2016	2015	2016
Podiumkunsten				
TOTAAL Toneel	129	123	15641	16382
TOTAAL Dans	20	28	2337	3427
TOTAAL Kindertheater	73	60	10340	9884
TOTAAL Muziek	75	77	8425	9346
TOTAAL Cabaret	92	89	13153	14832
	389	377	49896	53871
Film				
TOTAAL Film	5725	6032	122831	130955
TOTAAL Kinderfilm	393	553	7395	10908
	6118	6585	130226	141863
Woord en debat				
TOTAAL Woord en debat	35	42	3651	4334
GDMW	1		292	
Sportdag	1		291	
	37	34	4234	4334
Overige activiteiten				
TOTAAL Clubavonden	9	5	2580	849
TOTAAL cursussen/ lezingen etc	0	0	0	0
TOTAAL Randactiviteiten	38	41	-	-
TOTAAL Overig	5	4	1939	2030
	52	52	4519	2449
TOTAAL	6596	7048	188875	202947

GEBOUW EN BEHEER

De stichting Verkadefabriek beheert het gebouw en verhuurt aan vier culturele instellingen, een game-ontwerper en de Koekjesfabriek.

- Matzer theaterproducties (repetitie- en kantoorruimte)
- Bureau Babel (kantoor)
- November Music (kantoor)
- De Koekjesfabriek B.V. (horecaruimte)
- De Cabaretfirma (repetitie + documentatieruimtes)
- Revolution games, Joost Peters (kantoorruimte)

Gebouw

Voor onze gasten is de beleving van het gebouw een meerwaarde.

Intensief gebruik en grote bezoekersaantallen maken dat het onderhoud van het gebouw veel aandacht nodig heeft. De afdeling facilitair is dagelijks bezig om het gebouw en de omgeving op orde te houden.

We hebben in 2016 een aantal zaken aangepakt:

We onderzochten de mogelijkheid de kantoorvilla te verbouwen tot energieneutraal hotel.

Plannen daarvoor zijn in samenwerking met Fudura, dochter van Enexis, en Bierman Henket Architecten tot en met de vergunningaanvraag afgerond. We verwachten alsnog toestemming in 2017 en pakken de draad weer op.

We verbeterden het sanitair. De bar in de serre werd verbouwd. We plaatsten een nieuw meubel aan de achterwand.

Meubilair van het restaurant evenals de loungebanken in het café werden opnieuw gestoffeerd.

Verduurzaming

De bijenvolken op het dak van filmzaal 4 en 5 doen het nog steeds uitstekend in de stad.

We vervingen de Tl-buizen in de theaterzalen door ledverlichting.

Er werd in samenwerking met de gemeentelijke afdelingen Maatschappelijk Vastgoed en Milieu opnieuw gekeken naar de mogelijkheid tot plaatsing van warmtepompen.

Met de ontwerpers van het hotel zijn we erin geslaagd een opzet te maken die volledig energieneutraal is. Hopelijk kunnen we deze plannen in 2017 tot uitvoer brengen.

We bespaarden zo'n 10 % op energieverbruik in de VF. De teruggave energiebelasting werd afgewezen, ondanks de ANBI status.

Er werden in 2016 opnieuw extra zonnepanelen geplaatst. Het totale oppervlakte komt hiermee op 304 m². We vroegen rijkssubsidie aan over de opgewekte kilowatts en kregen die toegewezen. Ook werd er een teruglevermeter geplaatst die registreert hoeveel energie we aan het net toevoegen op momenten dat we die zelf niet verbruiken.

ICT

De systemen hebben afgelopen jaar veel problemen gekend met de serververbindingen.

We gebruiken meer en meer web-based applicaties en daarvoor is een goedwerkende verbinding essentieel.

We realiseerden in 2016 een tweede aansluiting die het dataverkeer overneemt bij uitval van de ander.

Veiligheid

We geven veel aandacht aan veiligheid en preventie.

De protocollen rond veiligheid worden regelmatig geoefend. Een groot aantal medewerkers (meer dan 30 samen met de Koekjesfabriek) is opgeleid tot BHV-er en krijgt jaarlijks een opfriscursus. Er is een preventiemedewerker die toeziet op de veiligheid voor personeel en bezoekers.

Het ontruimingsplan kreeg een update alsook de veiligheidsinstructies voor alle vaste medewerkers en vrijwilligers en huisgenoten.

PERSONEEL EN ORGANISATIE

Raad van Toezicht

Er wordt gewerkt met het ‘cultural governance’ model zoals dat in grotere culturele instellingen wordt toegepast.

Het bestuur van de stichting Verkadefabriek wordt gevormd door de directeur. De Raad van Toezicht heeft een controlerende functie.

In de Raad van Toezicht heeft in 2016 een mutatie plaatsgevonden: Angélique Penners-Wouters deed haar intrede.

Er is een directiestatuut, waarin de verhouding tussen directie en Raad van Toezicht wordt geregeld. Er is een schema voor de informatieverstrekking aan Raad van Toezicht door de directie. Beiden gaven geen aanleiding tot aanpassingen.

De Raad van Toezicht kwam in 2016 acht keer bij elkaar en heeft zich vooral beziggehouden met de gemeentelijke politiek ten aanzien van de Verkadefabriek. In de eerste helft van het jaar om te bewerkstelligen om met de wethouder in gesprek te komen, in de laatste maanden over mogelijkheden om te komen tot afspraken over de toekomst van de Verkadefabriek. Daarnaast hield men zich bezig met het toetsen van de vooraf gestelde doelen in het bedrijfsplan, vaststelling van het bedrijfsplan 2017 (inclusief begroting), beoordeling van de directeur, en het verder versterken van het maatschappelijk ondernemerschap.

MT

Bepalen van het beleid en de verantwoordelijkheid voor de dagelijkse gang van zaken berust bij het MT. Het MT kwam in 2016 tweewekelijks bij elkaar en bestond uit de directeur, het hoofd publieksdienst en het hoofd techniek en gebouwbeheer. Eenmaal per kwartaal wordt de bedrijfsleider horeca aan het MT toegevoegd om alle relevante zaken rond de horeca te bespreken. Alle vergaderingen van het MT, alsmede actiepunten en besluiten, worden schriftelijk vastgelegd en vastgesteld. De relevante informatie wordt gedeeld met de rest van de organisatie.

Personeel

De formatie bleef het afgelopen jaar gelijk: in totaal was er eind december 2016 een formatie van 26,65 fte binnen de stichting Verkadefabriek, verdeeld over 35 personen, waarvan 0,9 fte (deels) gemeentelijk gesubsidieerd en waarvan 1 persoon die exclusief werkt voor de BV Koekjesfabriek (administratie).

In 2016 heeft er een aantal personeelwisselingen plaatsgevonden: een marketingmedewerker en het teamhoofd van de afdeling, de podiumprogrammeur. Daarnaast is er weer een langdurige vervanging geweest in verband met ziekte, en hebben we tijdelijk de formatie intern verschoven in verband met twee ouderschapsverloven, een zorgverlof en een langdurig onbetaald verlof. De meeste verloven – uitgezonderd het onbetaald verlof - lopen door in 2017.

Vrijwilligers

Op een aantal plaatsen binnen de organisatie werken we met vrijwilligers ter ondersteuning van een aantal taken die niet binnen de huidige formatie zijn op te lossen. Onmisbaar zijn onze: 25 vrijwillige zaalwachters, 9 kassamedewerkers, 1 rondleider en 5 publiciteitsmateriaalverspreiders.

Iedere vrijwilliger werkt ongeveer een dienst per week. In alle gevallen werkt de vrijwilliger onder begeleiding en verantwoordelijkheid van een medewerker van de Verkadefabriek.

Drie keer per jaar vindt er een bijeenkomst plaats met alle vrijwilligers.

Er is een vrijwilligersbeleid met daarin o.a. opgenomen selectiecriteria, functieprofielen en werktijden, inwerk-schema's, rechten en plichten.

Sinds 2013 vindt er met alle vrijwilligers jaarlijks een individueel gesprek plaats, waarin onder andere het functioneren van de vrijwilliger wordt besproken.

Oproepkrachten en ZZP-ers

Naast reguliere werknemers en vrijwilligers werkt de Verkadefabriek met oproepkrachten (kassa) en ZZP-ers (vooral programma en productie). De oproepkrachten worden ondergebracht bij een payrollbedrijf. In 2016 kwam er, vanwege vertrek van de vorige, een nieuwe oproepkracht bij de kassa/receptie en werd de vervanging van ziekte bij de facilitaire dienst voortgezet. Afname en begeleiding van ZZP'ers loopt via personeelszaken. In 2016 verminderden we het budget van ingehuurd personeel op het gebied van ICT en techniek en in mindere mate bij de kassa/receptie.

Stages

Op afdelingen waar voldoende begeleiding gegarandeerd kan worden en waar een goede werkplek voorhanden is, zijn stageplaatsen gecreëerd.

Dat resulteert in vaste plaatsen binnen de afdeling theatertechniek en op de afdeling marketing die halfjaarlijks opnieuw worden ingevuld. De stageplaats bij de afdeling verhuur werd uitgebreid: we boden plaats aan een tweedejaars studente én aan een derdejaars studente (beiden 4 maanden).

Eind 2015 creëerden we voor het eerst een stageplaats bij facilitair, afdeling techniek. Dit was geen succes; we hebben de stage voortijdig moeten beëindigen.

Ruimte voor maatschappelijke stages is er in de korte schoolvakanties, wanneer we extra kinderactiviteiten organiseren waar de maatschappelijke stagiaires (ongeveer 12 plaatsen) bij helpen.

Personeelszaken

Arbozaken

Het arboteam, bestaande uit de Arbo coördinator, personeelszaken, de preventiemedewerker van de Verkadefabriek, een afgevaardigde van de PVT en de preventiemedewerker van de horeca, zorgt voor de uitvoering van het arbobeleidsplan. Het team komt twee keer per jaar bijeen.

In 2016 is er aandacht geweest voor de actualisatie van het ontruimingsplan, heeft de preventiemedewerker actief medewerkers gemonitord op gebied van zithouding en is er aandacht geweest voor de gehoorbescherming van medewerker en gasten.

De herhalingscursus BHV vond plaats. De BHV-organisatie is groot van omvang zodat tijdens alle openingsuren van de Verkadefabriek zoveel mogelijk veiligheid voor personeel en bezoekers geboden kan worden.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimcijfer is het afgelopen jaar gestegen naar 5,2 %, een stijging van 0,5% ten opzichte van vorig jaar. Dit hoge cijfer wordt vooral veroorzaakt door de 2 jaar durende ziekte (niet werk gerelateerde) van een medewerker. We hebben samen met hem en een reïntegratiebureau gewerkt aan een reïntegratietraject op twee sporen. Uiteindelijk hebben we aan het eind van het jaar toch afscheid van elkaar moeten nemen na 2 jaar ziekte.

Het kort ziekteverzuim (1 week) steeg van 1% naar 1,2%.

Scholing

Naast de jaarlijkse trainingen voor bedrijfshulpverleners (BHV-ers) en kassamedewerkers (communicatietraining) hebben er diverse individuele coachingstrajecten plaatsgevonden, alsook individuele trainingen op het gebied van leiding geven en een teamcoachingstraject. Daarnaast zijn twee pvt-leden bijgeschoold en hebben onze vrijwillige zaalwachten een communicatietraining gevolgd. Ook heeft er de nodige kennisvergroting plaatsgevonden bij marketing (social media) en techniek (training brandmeldcentrale).

Leidinggevend (hoofden en teamhoofden) hebben binnen de Verkadefabriek een aantal belangrijke taken op het gebied van personeelszaken: werving en selectie, ziekteverzuim en arbeidsomstandigheden, functioneren en beoordelen. Deze taken en verantwoordelijkheden zijn samengebracht in een handboek.

Vier keer per jaar komen de leidinggevend met personeelszaken bijeen voor feedback en instructie.

Nevenactiviteiten

In 2016 versoberden we als gevolg van de bezuinigingen de bijdrage van de Verkadefabriek aan nevenactiviteiten van de medewerkers; die aan de maandelijkse domibo, de medewerkersdag en de oudjaarsbrunch (met kerstpakket) bleef bestaan, de bijdrage aan de afdelingsuitjes en het uitstapje naar het IFFR viel weg.

We gaven een andere invulling aan de medewerkersdag; de Verkadefabriek bleef open en wij bleven in huis.

De oudjaarsbrunch werd op verzoek van de medewerkers verplaatst naar een andere dag; we maakten er twee dagen eerder een eindejaarsontbijt van. De animo was over het geheel iets minder, en in het bijzonder vanuit de horeca, daarvan was er bijna niemand. We hebben de PVT gevraagd met een ander voorstel te komen, waarbij zoveel mogelijk medewerkers en vrijwilligers de mogelijkheid hebben om bij de activiteit te zijn.

Communicatie

Omdat de Verkadefabriek een behoorlijke personele omvang heeft, met de nodige wisselingen, is er een personeelsboekje waarin opgenomen zijn o.a. organisatie, regelingen, bedrijfsafspraken, etc. - bestemd voor alle medewerkers, vrijwilligers en stagiaires binnen de Verkadefabriek. Daarin wordt ook het gedachtegoed van de Verkadefabriek overgebracht aan de medewerkers. Het digitale boekje heeft in 2016 een update gekregen. Het 'smoelenboek' is zichtbaar geworden: van elke

medewerker hangt er een foto in de gezamenlijke keuken. Dit initiatief van de medewerkers zelf wordt buitengewoon gewaardeerd.

Personeelsvertegenwoordiging

De Verkadefabriek heeft een personeelsvertegenwoordiging bestaande uit drie medewerkers. De PVT komt een aantal keer per jaar bijeen. Er werd 3 maal met de directeur overlegd. Onderwerpen die onder andere aan de orde kwamen zijn: de urenregistratie, het social media beleid, bezuinigingen, manier van werken met elkaar, oudjaarsbrunch en het ARBO plan.

Directe Maatschappelijke bijdrages/ Social Return

Ons programma, dat sterk gericht is op verdieping en verbreding van het wereldbeeld van het publiek, is onze belangrijkste bijdrage aan een betere en socialere wereld.

De samenleving wordt beter van meer begrip en een open geest. Onze missie is daaraan bij te dragen middels ons programma en ervoor te zorgen dat vele, diverse mensen elkaar ontmoeten. We werken aan een ontmoetingsplek die bijdraagt aan de maatschappelijk cohesie in de stad. De Verkadefabriek is in de eerste plaats een maatschappelijke culturele instelling.

Daarnaast ondersteunen we in concrete zin:

Verhuur/ Programma

- Algemeen: 25% korting op zaalhuur en technische ondersteuning voor culturele activiteiten, en doorberekening van slechts 1 dagdeel huur voor culturele evenementen van meerdere dagdelen
- Sponsoring Festival Cement (mogelijk door gemeentelijke subsidie)
- Bijdrage in vorm van gratis zaalhuur en/of korting op algemene kosten aan o.a.: Solos, Cultuurbosch café, L.W. Beekmanschool (eindpresentatie), Dance for Life, Eet met je hart (ter voorkoming vereenzaming ouderen) en St. Dream for Kids (realiseren superdag kinderen), Vincentiusvereniging
- Diverse malen gratis repetitie en voorstellingsruimte voor jonge podiumkunstenars
- Gratis vergaderruimte en faciliteiten voor Panama Pictures en Lucas de Man
- Activiteiten met gratis toegang: onder andere de openluchtfilm

Marketing

- Gratis entree voor mensen die gebruik maken van Voedselbank voor o.a. de kerstvoorstelling
- Prijzen voor winnaars van de Kunstbende
- Postersale met opbrengst voor Liliane fonds

Kennisoverdracht

- Beroepenoriëntatie St Janscollege (halve dagprogramma met rondleiding, interviews medewerkers en marketingopdracht)
- Presentatie en beoordelen opdrachten Fontys
- Beoordelen opdrachten Guest experience NHTV

SAMENWERKING

In huis (huisgenoten)

Gezamenlijk werd in de volgende activiteiten samengewerkt:

- ter beschikking stellen van elkaars repetitieruimtes
- de Verkadefabriek faciliteerde de kaartverkoop voor een aantal voorstellingen van huisgenoten in de eigen ruimtes of op locatie
- we presenteerden alle premièrevoorstellingen in huis van Panama Pictures en MATZER Theaterproducties
- we werken intensief samen November Music, Cabaretfirma en Blue Room Sessions.

Er wordt gezamenlijk gewerkt aan de toename en betrokkenheid. Er wordt gebruik gemaakt van elkaars publiek.

In de stad (stedelijke samenwerking)

De Verkadefabriek werkt intensief samen met praktisch alle culturele instellingen in de stad, en vele andere maatschappelijke organisaties:

Docis (directeuren overleg Culturele instellingen 's-Hertogenbosch), tijdelijke waarneming voorzitterschap

Adviescommissie Docis nieuwe subsidiesystematiek,

Boulevard (voorstellingen, expositie randprogramma, Dans!Code)

November Music (marketing, ondersteuning tijdens festival)

Theater aan de Parade, (diverse activiteiten & Dans!Code & cabaret alliantie)

Cabaretfirma (cabaret alliantie)

Koningstheateracademie (lessen zakelijk)

Bureau Babel (extra ruimte cursussen)

W2 (seated concerts)

Kunstnacht

Festival Cement (idem)

Adr. Heinen (avondeditie)

BAI (filmprogramma)

Alliance Française (filmprogramma)
Uitlok (activiteiten voor scholieren)
Theater Artemis (ondersteuning marketing, beleid)
MATZER Theaterproducties (ondersteuning zakelijke kant, marketing, beleid)
Vele middelbare scholen
Vele amateurverenigingen

provinciaal en landelijk

De directeur maakt deel uit van de “Kunst in Brabant”, een belangenvereniging voor de kunsten in Brabant.

De theaterprogrammeur maakt deel uit van de Co-producers, een samenwerkingsverband om gezamenlijk te produceren en publiek te verwerven voor nationaal regietalent.

De directeur maakt deel uit van een regulier overleg van de grote filmtheaters in Nederland.

MARKETING

Door een helder merk te maken en te communiceren hebben we bereikt dat de Verkadefabriek een plek is waar je naar toe gaat als je kunst en cultuur wilt bezoeken, iets wilt eten, iets wilt drinken of iets inspirerends wilt bezoeken, met vrienden, of alleen. We bereiken een divers en groot publiek. We concentreren ons nadrukkelijk op onze relatie met het publiek. We hebben graag dat ze komen, dat ze terugkomen, anderen meenemen en langer blijven. We proberen ze te verrijken. We willen daarmee een grote betrokkenheid van ons publiek genereren.

In 2016 richtten we ons op een tweetal hoofdlijnen: segmentatie naar publieksgroepen en naar frequentie, en de promotie van de VF*pas.

Segmentatie

We hebben onze kennis over de samenstelling en de kenmerken van de publieksgroepen vergroot - welke publieksgroepen zien we bij welke activiteiten, wat zijn de (sociale) kenmerken per publieksgroep – zodat we ons publiek beter (gericht) kunnen bereiken en de juiste emotionele betekenis kunnen toevoegen.

De segmentatie naar frequentie hebben we ingezet bij de campagne van de jaarkaart en theaterpas.

Promotie VF*pas

Die VF*Pas is in de loop der jaren steeds meer een louter functionele klantenpas of kortingskaart geworden – zo concludeerden we vorig seizoen al. In plaats van enkel die kale korting te bieden, zouden we de bezoeker moeten attenderen op de gemeenschappelijke verantwoordelijkheid voor (het aanbod van) de Verkadefabriek, moeten we duidelijker maken dat deze belangrijke ontmoetingsplek alleen kan bestaan door de betrokkenheid – en die gaat verder dan de aanschaf van een pasje.

Vanuit die gedachten kreeg het VF*Pas-plan, zoals in vorig Marketingplan opgenomen, een prominenter noodzaak: ‘de Verkadefabriek is mijn plek’ moest breder én intenser worden ervaren.

Om die stap te kunnen zetten ('Intensiveren van de band met de bezoekers'), werd de samenwerking gezocht met Zandbeek. Samen hielden we de kernwaarden van de Verkadefabriek opnieuw tegen het licht, probeerden we de identiteit beter in beeld te krijgen en concludeerden we dat we ons nog te veel op het fysieke product (kaartjes) focussen in plaats van het realiseren van 'emotionele betekenissen' voor de bezoeker. Het proces met en de aanpak van Zandbeek hebben juist ook voor de marketing nog duidelijker gemaakt waar onze speerpunten (zouden moeten) liggen.

De VF*Pashouders werd 'opgewaarderd' en is Supporter geworden. Ze hebben de status gekregen die we al jaren voor ogen houden maar waarvoor we de juiste vorm maar niet gevonden kregen. In september traptten we de eerste Supporters-campagne af. Het aantal nieuwe supporters steeg licht; het aantal opzeggingen was in de maanden ervoor echter aanzienlijk groter door een persoonlijk bericht over de verandering en een prijsverhoging.

We introduceerden in 2016 ook de Supporters-jaarkaart waarmee gasten het hele jaar door gratis naar de film of het theater kunnen. Eind 2016 hadden we 89 jaarkaarten verkocht. Daarnaast hadden 73 theaterliefhebbers een theaterpas.

Basismiddelen

Het aantal abonnees op de verschillende digitale genre-nieuwsbrieven steeg spectaculair.

De direct mailings waren geen succes. We veranderen de opzet daarom naar 'gepersonaliseerde genrenieuwsbrieven'.

We handhaafden de opzet van het jaaroverzicht dat in 2015 al meer een magazine dan een programma-agenda was geworden. De voorverkoop bleef gelijk aan die van het jaar ervoor. De bestelprocedure van de website werd opnieuw aangepakt. Dit keer met gewenste resultaat: de procedure werd eenvoudiger en overzichtelijker, ook op mobiele apparatuur. Het aantal bezoeken aan de site steeg verder naar 894.870. Het gebruik van Google adwords heeft daar zeker aan bijgedragen.

We zetten Instagram en Facebook vaker en actiever - ook met betaalde facebookcampagnes - in bij de promotie van voorstellingen en de Verkadefabriek in het algemeen; bij de laatste zagen we het aantal lezers/volgers én de reacties flink toenemen. Eind 2015 startten we met Instagram, we hebben inmiddels 1684 volgers ten opzichte van 708 een jaar geleden.

De displaying en routing van het pand vroeg al enige tijd om aandacht. Hoe vinden de verschillende bezoekersstromen (cultureel, horeca en zakelijk) hun weg en waar vinden ze voor hen nuttige informatie (programma, zalen en voorzieningen). Eind 2016 hebben we de interne analyse afgerond en zijn we de samenwerking aangegaan met de ontwerpbureau Opera Amsterdam. Zij presenteren begin 2017 hun eerste schetsontwerp.

Organisatie afdeling

2016 was een onrustig jaar voor de marketingafdeling: in verband met een wisseling van projectmarketeers zat de afdeling de eerste maanden van het jaar met een in plaats van twee projectmarketeers. Vervolgens ging het teamhoofd met korte sabbatical en keerde vervolgens niet meer terug, waardoor de afdeling ruim een half jaar op afstand werd aangestuurd.

VERHUUR

Het aantal verhuringen nam in 2016 toe. Dat werd veroorzaakt door een stijging van het aantal zakelijke verhuringen; de culturele verhuur bleef in aantal ongeveer gelijk. Het aantal bezoekers voor de verhuur steeg; zo ook de totale opbrengst van de verhuur.

We zitten wel ongeveer aan het plafond wat zaalverhuur betreft: met het huidige aantal eigen activiteiten, de beperkingen van de schoolvakanties (scholen, bedrijven; niemand wil dan iets huren) en de voorkeursdagen in de zakelijke verhuur is de rek er wat verhuurbare ruimtes betreft simpelweg uit. De verhuur van de grote theaterzaal is bijvoorbeeld beperkt; zelden is er in de planning een dag vrij die overeenstemt met de wens van de klant. Met ingang van het seizoen 2016-2017 hebben we vroegtijdig in de planning een aantal dagen voor verhuur geblokkeerd om meer zakelijke verhuur te genereren. Eerste bevindingen zijn dat dit werkt – we zetten het door in het nieuwe seizoen.

Hoewel het planningssysteem dat we in drietal jaren geleden implementeerde de administratieve werklast op de afdeling sterk verminderde, blijft deze door het toegenomen aantal activiteiten in de verhuur groot. De stageplaats die we daar nu zo'n twee jaar hebben is een goede toevoeging gebleken om die last te verminderen. We hebben het afgelopen jaar de stageperiode verlengd naar in totaal 8 maanden.

Er blijft echter te weinig tijd over voor structurele sales-activiteiten; het beperkt zich nu tot wat zich aandient. Daarom is eind 2016 besloten een salesfunctie aan de afdeling toe te voegen. Deze is begin 2017 geëffectueerd. De marketing van de verhuur in zijn geheel (uitwerken bestaande publiciteitsplan) behoort dan ook tot deze functie.

Vanwege de groei van de afdeling in omvang en complexiteit is sturing op afstand niet meer afdoende. We wijzigen daarom de structuur van de afdeling en voegen in 2017 de functie teamhoofd verhuur toe.

Onze klanten zijn over het algemeen zeer tevreden over onze diensten. Dat weten we doordat we de meeste klanten nabellen. Een meer objectievere, digitale enquête is na de zomer uitgezet. De resultaten stemmen overeen met de bevindingen uit het telefonisch contact. We blijven deze enquête wekelijks uitzetten.

RECEPTIE/KASSA

Een belangrijk onderdeel van de 'totaalervaring Verkadefabriek' is de service die we bieden. Dat strekt zich uit van het gemak waarmee onze bezoekers (online) hun kaarten kunnen kopen, naar de snelheid waarmee de gast aan de bar geholpen wordt tot het afrekenen van het parkeerkaartje. De kassamedewerker speelt hierbij een belangrijke rol als fysiek aanspreekpunt.

Een aantal wensen die nog openstond vanaf de implementatie van het ticketingsysteem konden we in 2016 verzilveren (automatisch vrijgeven van reserveringen na 7 dagen; stoelkeuze bij routekaartje; vereenvoudiging wizzard). De lang verwachte grote update met belangrijke features

(prijsbreakdown, kaarten op afzonderlijke passen, automatische controle rekeningnummers etc.) bleef echter uit.

Halverwege het jaar zijn we overgegaan op het placeren van de filmvertoningen - in de theaterzalen deden we dat al - omdat er door grote drukte steeds meer gedrang ontstond voor de zalen. Gasten vroegen ernaar. In het weekend, waar de grote drukte zit, zorgde het placeren voor meer rust. Door de week zijn niet alle gasten er even blij mee; voor grotere groepen is het lastig om via de site alle kaarten ineens te bestellen (en dus naast elkaar te zitten). Inmiddels hebben de meeste gasten hun weg hierin gevonden.

Om meer gasten via onze site te laten bestellen - inhakend op de eigen stoelkeuze met de placering in de filmzalen - werd de bestelprocedure op de website versimpeld en versneld. Ook werd er een aparte mobiele site voor de telefoon gemaakt. Het aantal bestellingen via de site ten opzichte van aan de kassa nam sterk toe: van 37% naar 48%.

De kaartcontrole aan de deur via scanners bleef ook in 2016 niet optimaal. Dat gekochte kaarten voor een andere pashouders op de pas blijven staan van diegene die ze aanschafte, helpt daar niet bij. De scanbaarheid van tickets op de mobiele telefoon blijft zorgelijk; we onderzoeken hoe we dit kunnen verbeteren.

Er vond een wisseling van de wacht plaats bij de oproepkracht van de kassa. De nieuwe oproepkracht nam de ziektevervangende van een van de medewerkers die langdurig (niet werkgerelateerd) ziek was voor haar rekening. Verder bleef de afdeling ongewijzigd.

FINANCIËN

De Verkadefabriek kende qua resultaat een bijzonder goed financieel jaar, ondanks de gemeentelijke bezuinigingen.

In totaal gaat dat om een bezuiniging van 350.000 euro, waarvan 100.000 euro in 2016 verwerkt moest worden. In de komende jaren krijgen we nog een vermindering van de gemeentelijke subsidie van 250.000 euro structureel te verwerken.

Die grote korting stelt ons voor grote zorgen.

We zijn al ondernemender dan veel instellingen met onze 75% eigen inkomsten.

Dat, zonder voorafgaand overleg over de mogelijkheden, de gemeente oplegt dat er nog eens een extra 350.000 euro uit de markt kan worden gehaald zien we als bestraffing van goed beleid.

Ons uitgangspunt is desondanks het instandhouden van het aanbod, met name ook het risicovolle artistieke aanbod.

We namen daartoe een aantal maatregelen waaronder het snijden in de kosten: we bevroren de formatie, bezuinigden onder andere door investeringen op energiekosten en sneden over de hele linie.

Nadruk lag echter op het verwerven van extra inkomsten. Zo verhoogden we de ticketprijs voor film, de prijs voor de supporterspassen en maakten we extra werk van externe filmprogrammeringen bij andere theaters (Cacaofabriek Helmond, de Leest in Waalwijk, Agnietenhof Tiel, Schouwburg Drachten).

We streven sinds onze opening naar een groter aandeel eigen inkomsten ten opzichte van gemeentelijke subsidie. Door de bezuiniging enerzijds en groei van de omzet anderzijds konden we het aandeel gemeentelijke subsidie terugbrengen van 24% naar 20%. Van alle culturele instellingen in 's-Hertogenbosch halen we verreweg het grootste gedeelte aan eigen inkomsten.

Alle bovengenoemde maatregelen voerden we in dit eerste jaar van de gemeentelijke korting door om er maximaal profijt van te hebben ook in de komende jaren.

We sloten dan ook af met een mooi resultaat.

Jaarlijks wordt het resultaat bestemd door eerst een bedrag ter grootte van de jaarlijkse afschrijvingslasten (gecorrigeerd met vrijgevallen afschrijvingen door desinvesteringen) toe te voegen aan de bestemmingsreserve vervanging activa.

Het resterende bedrag wordt toegevoegd dan wel in mindering gebracht op de algemene risicoreserve.

Bijlage 1

Raad van toezicht, bestuur, personeel en vrijwilligers

Raad van Toezicht	Aandachtsgebied
Els Brendel	Personeel
Erica Haffmans	Algemeen
Jan Tromp	Voorzitter
Gert Verhoeven	Financiën
Jos van der Wouw	Juridische zaken
Angelique Penners	Marketing
Bestuur	
Jan van der Putten	Directeur
MT	
Eef van Rooij	Hoofd Publieksdiensten
Ronald Rameckers	Hoofd Techniek en gebouwbeheer
Werknemers	
Wouter Bakker	Programmeur theater (deel van het jaar)
Hans Brekelmans	Facilitair
Tatjana Brinkman	Verhuur
Marc Brouns	Techniek
Sjors de Bruin	Facilitair
Milou Diepstraten	Marketing
Merijn Dietvorst	Marketing
Djurre van Dijk	Verhuur (deel van het jaar)
Marc van Doornewaard	Teamhoofd marketing (deel van het jaar)
Rick van den Dungen	Marketing (deel van het jaar)
Tjerk Ensermo	Teamhoofd techniek
Sendy Farag	Ass. programmering en productie (deel van het jaar)
Marlou Kroeze	Marketing (deel van het jaar)
Brigitte Kuners of Koenders	Teamhoofd kassa
Martin Giebels	Facilitair
Ilona van Heeckeren	Programmeur film
Marieke Huysmans	Verhuur
Mathijs van Kuijk	Techniek
Penny van Laarhoven	Receptie/kassa
Anneke van der Linden	Programmeur theater (deel van het jaar)
Loes van der Linden	Managementondersteuning
Stefan Mohrmann	Techniek
Emilie Moolenaar	Assistent programmering en productie
Annita Ottenheim	Administratie
George Pieters	Techniek
Flip Reid	Techniek
Rachel Rijdsdijk	Receptie/kassa
Belinda de Rouw	Administratie
Robin Slosser	Techniek
Sonja Smits	Receptie/kassa
Michelle Spronk	Receptie/kassa
Marleen van Tuijn	Receptie/kassa
Wil Ulehake	Techniek
Fedde Vennix	Techniek

Ans de Vries
Rian Wesel

Receptie/kassa
Teamhoofd Administratie

Vrijwilligers

Zaalwachten

Wilma Mout

Wim Daemen

Rieki ter Beek

Hanneke Gelissen

Marnie van Dinther

Abu Saebu

Tom Poldner

Caro Reisinger

Deel van het jaar

Liz Garnett

Mariet Kaldenberg

Nancy Stuvet

Henny van den Aker

Frank van der Krogt

Hans van de Tas

Patricia Sips

Margo van der Linden

Deel van het jaar

Marjon van Zandvoort

Monique Hebly

René van Dooren

Wijlfries Saebu

Sendy Farag

Hanneke van Ommeren

Deel van het jaar

Burnie van der Tol

Lieselot Leeftang

Marleen van Beeck

Marco Vogels

Deel van het jaar

Kassamedewerkers

Harold Friezen

Marjolijn Kok

Alieke van Vessem

Karin Rombout

Ingrid van de Westelaken

Welmoed de Jong

Danielle Minkels

Deel van het jaar

Josje Vierhout

Verspreiding

Myrthe Blankers

Marlon van Casteren

Monique Buurma

Marco Nijst

Annafrans Aantjes
Wanda van de Bergh

Rondleiders

Nancy Stuvet
Lien van Horen

Oproepkrachten/zzp

Martijn de Vries
Heleen Moors
Caro Reisinger
Nicky van den Broek
Pim Pernet
Frank Verhallen
Koen Graat
Tineke Budde
Nina Klinkhamer
Annet Huizing
Nicole Kruisdijk
Kathinka Falke
Marion van Weert
Petra Smulders
Eline Dirken

Facilitair en techniek
Productie
Kassa/receptie (deel van het jaar)
Kassa/receptie (deel van het jaar)
Techniek
Programmering Cabaret
Programmering Jazz Factory
Kinderkunstfabriek (deel van het jaar)
Kinderkunstfabriek (deel van het jaar)
Kinderkunstfabriek (deel van het jaar)
Kinderkunstfabriek (deel van het jaar)
Kinderkunstfabriek (deel van het jaar)
Kinderkunstfabriek (deel van het jaar)
Kinderkunstfabriek (deel van het jaar)
Kinderkunstfabriek (deel van het jaar)
Activiteitenbegeleiding

Stagiaires

Lies Venema
Bob Spoelder
Bassim El Yaacoubi
Calvin Theuns
Bronly Mpasi Landu
Michelle Hopmans
Susanne van Dijk
Djurre van Dijk
Miranda Crawford

Marketing
Marketing
Techniek
Techniek
Facilitair
Verhuur
Verhuur
Verhuur
Administratie